

عرفان و تصوف

تعداد منابع: ۲۹ اصلی و ۴ ارجاعی

که در این بخش، مباحث عرفان نظری، سرگذشت نامه عرفان، متون عرفانی،
قمه‌های عرفانی، مبانی سیر و سلوک و آداب و موانع صوفیه هی آید.

منظومه در نعت انسان کامل که ظاهرا منظور از این عنوان حضرت
علی(ع) و دیگر امامان شیعه است، آمده و در آن تصریح شده که
امام معصوم مظہر اسماء الہی است و معدن علم و حکمت است.

آرتیمانی، میرمعین بن علی
﴿٧٨٣-دیوان تحفۃ‌الابرار از آثار عارف علوی
میرمعین آرتیمانی، به کوشش شجاع میرمعین آرتیمانی،
تهران: رادان تحریر، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰۳سخنه،
فارسی، وزیری (شمیز)، بهای: ۱۵۰۰۰ ریال.

آرتیمانی، میرمعین بن علی

﴿٧٨٢-دیوان برهان‌المبین از آثار عارف
علوی میرمعین آرتیمانی، به کوشش شجاع میرمعین
آرتیمانی، تهران: رادان تحریر، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰۳سخنه،
فارسی، وزیری (شمیز)، بهای: ۱۵۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۶۴-۹۵۱۸۶-۷-۳
کد پارسا: B۵۹۱۱۵

﴿ شعر عرفانی

﴿ از منظومه‌های عرفانی متعلق به نحله عرفانی آرتیمان
است که در قرون گذشته در منطقه دیلم و گیلان استقرار داشته و
از علویان حسینی گیلان بوده و با زیدیان و عباسیان جنگیده‌اند و
عقاید شیعه را نگاه و روش خود تبلیغ کرده‌اند. معارف و آموزه‌های
عرفانی این نحله دارای روح و نشانه حماسی است. رساله حاضر که
از مجموعه آثار میر معین آرتیمانی است حاوی قطعات و قصایدی
عرفانی در شرح رابطه هستی و خداوند و نسبت عاشق و مشوق و
وصف عظمت خالق و نعت پیامبر اکرم(ص). قصیده‌ای بلند در این

منظومه‌ای عرفانی است متعلق به نحله عرفانی آرتیمان
که ظاهرا از علویان حسینی گیلان بوده‌اند که در قرن چهارم
با زیدیان و عباسیان منطقه دیلم و گیلان جنگیده و عقاید و
معارف شیعی را بر اساس تعالیم خود تبلیغ کرده‌اند. این نحله

مجازی، مقامات و مراحل سیر و سلوک مشتمل بر توبه، ورع، زهد، فقر، صبر، توکل و رضا بحث می‌کند. مبحث استاد و راهنمای در عرفان و رابطه مرید و مرادی، عرفان شریعت‌گرا و شریعت‌گریز و خصوصیات و ویژگی‌های هر یک، از دیگر مباحثی است که در پایان کتاب از نظر خوانندگان می‌گذرد.

آقانوری، علی(۱۳۳۹-)

۷۸۵-عارفان مسلمان و شریعت اسلام،
قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۴۰۰ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بهای ۴۰۰۰ ریال، کتابنامه:
۳۹۰-۳۷۹ همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: اعلام.
فروخت: مذاهب اسلامی (۱۰)
شابک: ۹۶۴-۸۰۹۰-۴۸۳
کد پارسا: B۵۴۳۲
عنوان به لاتین:

Muslim mystics and Islamic law

﴿ رفتارشناسی عرفان: شریعت و حقیقت و طریقت؛
شریعت نزد عارفان(کلام)

﴿ پژوهشی درباره ارتباط شریعت و طریقت در رفتار و نگرش عارفان و صوفیان است. نویسنده با هدف پاسخگویی به اتهام شریعت‌گریزی عارفان به تحلیل جایگاه و معنای شریعت در انتشار و آراء فرقه‌ها و شخصیت‌های عارف و صوفی پرداخته است. نویسنده ضمن تبیین ابعاد معرفت‌شناسی و زبان‌شناسی و رفتارشناسی عارفان مشخص می‌سازد که بسیاری از مشکلات مربوط به عدم فهم اندیشه عارفان به زبان و نظام معرفتی آن‌ها برمی‌گردد. وی مستنداتی از عارفان بزرگ ارائه می‌دهد مبنی بر اهمیت شریعت و شریعت‌محوری در تفکر و رفتار آنها. از جمله مشخص می‌سازد در اندیشه عارفان مسلمان شریعت، طریقت و حقیقت سه مرحله و مرتبه جدایی‌ناپذیر هستند که باید مورد اعتنا قرار گیرند. وی اندیشه عارفان و تصوف میرا دانسته و کلمات تکلیف را از ساحت عرفان و تصوف میرا دانسته و کلمات آن‌ها را تأویل و توجیه کرده است.

ابن عربی، محمد بن علی(۱۳۸۰-۱۴۳۸ق)

۷۸۶-ترجمه فتوحات مکہ، ترجمه محمد خواجه‌ی (۱۳۱۳-)، جلد دوازدهم، تهران: مولی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۱۶۳ ص، فارسی، وزیری (گالینگر)، بهای ۲۰۰۰ ریال، فهارس: آیات، احادیث، اعلام.

عرفانی، مفاهیم و مقوله‌های سلوک و عرفان را با رویکردی حماسی و مبارزاتی در آثار منظوم خود مثل این اثر انگاس داده‌اند. رساله حاضر حاوی مخمسات، قصاید، رباعیات و قطعاتی عرفانی در توحید و نعمت مخصوصین و معرفت ایشان و مدح و منقبت و بیان فضایل خاندان وحی می‌باشد. در ادامه در قصیده بلندی تحت عنوان انوار حقیقت، اسرار طریقت و آداب شریعت، نگرش عرفانی آرتمیانی‌ها درباره ترکیه و پرهیز از رذیلت‌ها و دنیاطلبی و تلاش برای طی منازل و مقامات و توصیه‌ها و دستورالعمل‌های عرفانی و اخلاقی آمده است.

اشتیانی، احمد(۱۲۶۱-۱۳۵۳)

۷۸۷-سرسلوک ترجمه و شرح رساله الولایة،
ترجمه محمدجواد رودگر، ق: آیت اشرف، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۴۷۲ ص، فارسی، وزیری (سلفون)، بهای ۴۵۹-۴۷۲ همچنین به صورت زیرنویس.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۳۹۲-۵-۸
کد پارسا: B۵۸۱۳۱

﴿ ولایت: مقامات سیر و سلوک؛ حقیقت محمدیه

﴿ این اثر مقوله ولایت را ز دیدگاه عرفان اسلامی مورد شرح و پژوهش قرار داده است. نگارنده نخست به تشریح لغوی و عرفانی این واژه پرداخته و بر این نکته تصویری می‌کند که این واژه با کسر واو (ولایت) به معنی رهبری، مدیریت و سلطنت است و به فتح واو (ولایت) یا انتقال و قرب است. او پس از شرح اجمالی ولایت می‌گوید از دیدگاه اسلام دو نوع **ولا** وجود دارد، **ولا** منفی، نپذیرفتن امامت کفار است و **ولا** مثبت، خود به سه قسم: **ولا** محبت، **ولا** تصرف یا ولایت تکوینی تقسیم می‌شود. معانی ولایت در نگاه بزرگان عرفان: ولایتشناسی، ولایت حقیقی، ولایت الهی یا ولایت اولیای الهی، اقسام و مراتب ولایت، راه حصول به مقام ولایت، نبوت و اقسام آن و دیگر مقوله‌ها و مفاهیم مرتبط با ولایت از قبیل حقیقت محمدیه از دیگر مباحثی است که نویسنده بدانها پرداخته و آراء و اقوال حکیمان و عارفان را کندوکاو می‌کند. وی ولایت را در دو قوس نزول و صعود می‌بیند که یک طرف آن ولایت ذاتی و طرف دیگر آن مرتبه فنای ذاتی یا مقام او ادنی است که با نمودار تشریح کرده و در دنباله رشته مطالب خود درباره توحید عرفانی، فقر وجودی انسان از نگاه قرآن، فنا و بقا، ویژگی‌های عشق حقیقی و

است که هر فصل عنوان فص (نگین انگشتی) دارد و به یک تن از پیغمبران با ذکر حکمت مخصوص آن پیغمبر منسوب است. در هر قصه مؤلف، قصه پیغمبری را که حکمت فص بدو منسوب است مطابق آیات و روایات ذکر می‌کند و حکمت رسالت وجود آن پیامبر را به مناسبت، بیان می‌کند. در حقیقت انبیاء در این کتاب صورت هایی از انسان کاملاًند که هر صورت بر حسب جنبه خاص خود، خداوند را می‌شناسد. کتاب حاضر جلد دوم از ترجمه تطبیقی فصوص الحکم است که از فصل حکمت احمدی در کلمه هودی آغاز شده و با فصل حکمت فردی در کلمه محمدی(ص) پایان می‌یابد.

۷۸۸-۱-اکسپر اعظم در سیر و سلوک: سلسله مباحث اخلاقی و عرفانی فقیه عارف، حاج شیخ حسن صافی اصفهانی، زیرنظر علی صافی اصفهانی؛ تهییه و تنظیم مرکز احیاء و نشر آثار آیت الله صافی اصفهانی، قم: شهاب الدین، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۴۰۰ تُسخه، ۱۰۵ ص، فارسی، رعی (شمیز)، بهای: ۱۵۰۰ ریال.

فروضت: سلسله مباحث اخلاقی و عرفانی
شابک: ۹۷۸-۶۰-۵۰۷۵-۴۸-۹
کد پارسا: B۵۸۹۷۲

۲-آداب سیر و سلوک؛ شخصیت‌های اخلاقی (اخلاق)
بررسی آثار محبت در سیر و سلوک عرفانی و اخلاقی و آثار تربیتی آن است. در این نوشتار سعی شده است با استفاده از آیات و روایات نقش محبت در تهذیب و نفس و انسان‌سازی بیان شده و ویژگی‌های محبین و راههای رسیدن به محبت خداوند و اولیای الهی ترسیم گردد. نگارنده محبت را اصل و اساس دین اسلام به ویژه مذهب تشیع عنوان کرده و بر این باور است اگر وجود شخص با ایمان با محبت خدا و اولیای الهی سرشار شود وی را وادار به اطاعت از فرامین دین کرده و وی را به نحو احسن تربیت می‌کند. وی تقوای ایمان را سرجشمه محبت دانسته و معتقد است که محبت حقیقی معرفت محبوب را به همراه داشته و دنیا را در نظر شخص محب بی‌ارزش نموده و تمام رفتار و گفتار وی را همسو با محبوب حقیقی یعنی خداوند و اولیای الهی می‌نماید.

۷۸۹-۲-آشنایی با مجموعه عرفان اسلامی:
امینی نژاد، علی

فروضت: منازل باب ۳۶۳ تا ۳۸۳
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۷۱-۲۵-۰

کد پارسا: B۵۹۴۴۸

﴿ ترجمه فتوحات مکیه

ترجمه‌ای است از کتاب **فتوحات مکیه** تألیف مجتبی الدین ابن عربی که در باب عرفان نظری نگاشته شده است. در این جلد از این مجموعه (جلد دوازدهم) ترجمه ابواب ۳۶۳ تا ۳۸۳ که در آن‌ها منازل مختلف عرفانی بیان شده، ارائه گردیده است. در این ابواب و منازل مباحثی درباره معرفت و شناخت خداوند متعال، مراتب شخصیت حضرت محمد(ص) و نبوت او، شناخت حضرت مهدی(عج) و وزیران او، ختم نبوت و ختم ولایت، حکومت مهدوی، کیفیت معراج و مراتب آن و ورود به آسمان‌های هفتگانه، قوای روحی انسان، صفات و افعال خداوند، معرفت نفس، معرفت نفس، معرفت رب و منازل عرفانی دیگری گنجانده شده است که حاصل کشف و شهودهای صورت گرفته توسط مجتبی الدین ابن عربی در مدت اقامت خویش در مکه حاصل شده است.

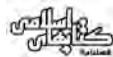
ابن عربی، محمد بن علی(۵۶۰-۶۳۸ق) ﴿ خزینه‌الکرم ترجمه تطبیقی فصوص

الحکم، ترجمه سیدیوسف ابراهیمیان آملی(۱۳۳۹)؛
شرح وحاشیه داود بن محمود قیصری، ۲ جلد/ جلد دوم،
تهران: رسا، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۴۰۰ تُسخه، ۱۰۰ ص، فارسی،
وزیری (گالیکگور)، بهای: ۲۲۰۰ ریال، فهارس: آیات، احادیث، اشعار.
شابک ج ۲: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۱۱-۰۶-۷
شابک دوره ۳: ۹۷۸-۶۰۰-۵۰۱۱-۰۴-۳
کد پارسا: B۵۹۲۰۰

عنوان متن شرح و ترجمه شده:
فصوص الحكم

﴿ ترجمه فصوص الحكم

۳-فصوص الحكم تألیف مجتبی الدین ابن عربی
كتابی است به زبان عربی که در بیان حکمت ذوقی صوفیه به نگارش درآمده و شامل اصول و عرفان و تعالیم ابن عربی درباره وحدت وجود است. ابن عربی این کتاب را به سال ۲۷۲ عهق به دنبال خوابی که دید، تألیف و ادعا کرده است که مطالب کتاب را پیغمبر(ص) در خواب بر وی املا کرده و او فقط مترجم آن رؤیا بوده است. فصوص الحكم شامل ۲۷ فصل

انصاری، عبدالله بن محمد(۳۹۶-۴۸۱ق)

﴿۷۹۱- مناجات خواجه عبدالله انصاری عارف﴾

قرن چهارم هجری، به کوشش کاظم عابدینی مطلق (۱۳۴۵-)، قم: فرآگفت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۲۲۱ ص، فارسی، وزیری (سلفون)، بها: ۴۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۱-۳۱۴-۷۷۲۱-۹۹-۸ کد پارسا: B۵۸۷۵۷

﴿مناجات‌های عرفانی﴾

در این کتاب مناجات‌های خواجه عبدالله انصاری گردآوری شده است. در این مناجات‌ها نکات عرفانی و اخلاقی گنجانده شده و اوصاف خداوند و عنایات ویژه وی نسبت به بندگان برشمرده شده و از وی تقاضای زیادی برای رسیدن به قرب وصال وی گردیده است. خواجه عبدالله انصاری در این مناجات‌ها و درخواست‌ها نه بهشت را می‌جوید و نه خوف از جهنم را نمایان می‌سازد، بلکه تنها آرزویش رسیدن به وصال محبت الهی است و شناخت کامل خداوند است. این مناجات‌ها از تألیفات و آثار مختلف خواجه عبدالله انصاری جمع‌آوری شده است.

باوری، عباس(۱۳۳۲-)

﴿سیف فرغانی شاعر قرن هفتم و هشتم هجری﴾

(شماره ۱۳۵) سیف فرغانی

تاجیک ورامینی، اصغر(۱۳۲۹-)

﴿۷۹۲- سیر الى الله في سيرة الاولياء﴾

(از مرگ تا مرگ)، تهران: پیام آزادی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰ نسخه، ۶۵ص، فارسی، وزیری (کالینکور)، کتابنامه: ۵۵۰-۵۰۰ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۰۲-۸۲۷-۵ کد پارسا: B۵۸۶۲

﴿آداب سیر و سلوک: اولیاء‌الله؛ احوال عالم آخرت﴾

پژوهشی است روایی درباره احوالات انسان هنگام مرگ و پس از آن و جایگاه اهل بیت پیامبر(ص) در عالم پس از مرگ. در این نوشтар آموزه‌هایی از ائمه(ع) و پیامبر(ص) در مورد بهشت و جهنم، معاد عالم بزرخ، حساب و کتاب ویژگی‌های سفر طولانی مرگ ارائه شده است. نگارنده نخست مراحل پس از

كلیات، تاریخ عرفان، عرفان نظری، عرفان

عملی و...، قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی،

چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰ نسخه، ۴۸۰ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۷۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۱۱-۳۱۴-۷

کد پارسا: B۵۹۲۲۴

﴿تاریخ عرفان: عرفان عملی؛ عرفان نظری﴾

پژوهشی است درباره تاریخ عرفان اسلامی در ابعاد نظری و عملی. این کتاب دوره‌ای فشرده از مباحث مرتبط با عرفان

اسلامی و ادوار تاریخی آن است که جهت داشجیوان مقطع کارشناسی در رشته فلسفه و عرفان اسلامی نگاشته شده است.

نگارنده نخست مفهومی از عرفان و تصوف و اصطلاحات آن دو ارایه شده و سپس فرق بین عرفان نظری و عملی تبیین گردیده

است. آنگاه تاریخی اجمالی از ادوار مختلف عرفان اسلامی از قرون سوم تا دهم هجری ارایه شده و فراز و فرودها و دوران

افول و شکوفایی عرفان اسلامی تبیین می‌گردد. در ادامه مباحث مختلف و مهم عرفان نظری از قبیل خداشناسی عرفانی و

براھین آن، دیدگاه‌های ملاصدرا مورد عرفان و خداشناسی عرفانی، تبیین وحدت شخصیه وجود و براھین عقلی و نقلي

آن، هستی‌شناسی عرفانی، تجلی و ظهور در عرفان اسلامی، قوس نزول و صعود، تناسخ و معاد جسمانی، انسان‌شناسی

عرفانی (انسان کامل)، مراحل تاریخی عرفان عملی، متأزل و مقامات سیر و سلوک عرفانی و معرفی مهم‌ترین کتب عرفانی در

حوزه عرفان عملی و نظری بیان شده است.

انصاری، عبدالله بن محمد(۳۹۶-۴۸۱ق)

﴿۷۹۰- شرح منازل السائرين بر اساس شرح عبد الرزاق کاشانی﴾

عبدالرزاق کاشانی، شرح وحاشیه عبدالرزاق کاشی، عبدالرزاق بن جلال الدین، به کوشش علی شیروانی(۱۳۴۳-)، قم: آیت اشرف، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰ نسخه، ۹۶ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بها: ۴۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۲۱-۰۶-۷

کد پارسا: B۵۸۳۵۳

عنوان متن شرح شده:

منازل السائرين

﴿مقامات سیر و سلوک﴾

رانده و شکل‌گیری طریق متصوف هم اشارات اجمالی نموده و بر این نکته تصویر می‌ورزد که واژه سلسله در ترکیب اضافی با کلمه‌های پیامبران، امامان، سلاطین و روات حدیث به کار می‌رفره و کاربرد آن در معرفی حلقه‌های تصوف بعدها پیدا شده و چون گروههای جماعت متصوفه قصد داشتند همبستگی و پیوستگی خود را به اسلام نشان دهند از این کلمه استفاده کردند. او در قسمت دوم به معرفی رساله سلسله در طریق مستقیم پرداخته و مطالب متنوعی درباره تصوف و عرفان، بیعت، مراد و مرید، سعادت و هدایت بیان کرده و ضمن آن به آراء و اقوال برخی از عرفان و بزرگان و متصوفه در این زمینه‌ها استناد و استشهاد می‌نماید.

جباران، محمد رضا(۱۳۳۷)

⇒ **محبت‌نامه: برداشتی عرفانی از حماسه عاشورا.** (شماره ۱۴۰) شعر عرفانی

جعفر بن محمد(ع)، امام ششم(۸۰-۱۴۸)

⇒ **۷۹۴- مصباح الشریعه**، قم: المحبین، چاپ اول، ۱۴۲۹ق / ۱۰۰۰ نسخه، ۲۰۸ ص، عربی، (رقی) (شمیز). شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۹۱-۶۸۰

کد پارسا: B۵۸۸۲۴

⇒ **مصباح الشریعه**

① گرداوری سخنان امام صادق(ع) در موضوعات مختلف دینی، اعتقادی و اخلاقی است. در این کتاب سعی شده است روایاتی از امام صادق که درباره مسائل گوناگون دینی و علمی است جمع آوری شده و تحت عنوانین موضوعاتی مانند: عبودیت، آفت علم، ریا، اخلاص و دیگر مسائل اخلاقی مانند سخاوتمندی، تواضع، نیکی به پدر و مادر، عجب، تقوی، حرص، زهد، غرورپسندی و برخی از مباحث فقهی مانند حج، نماز، روزه، زکات، طهارت، جهاد و مباحثی اعتقادی مانند توحید، روایت، عبودیت، معرفت پیدا کردن نسبت به ائمه، جبر، تقویض و یقین به خداوند و دیگر مسائل متفرقه دینی و اخلاقی از آن حضرت نقل شود. گرداورنده در ۱۰۰ باب و تحت عنوان ۱۰۰ موضوع به این مسائل اشاره کرده و به مسائل فوق الذکر از زبان امام صادق پرداخته است.

مرگ تا قبل از قیامت و احوال عالم بزخ را از منظری روایی بررسی نموده و سپس مراحل پس از عالم بزخ و شروع قیامت کبری تا بهشت و دوزخ را بیان می‌کند. وی احوال مؤمنان و غیرمؤمنان را هنگام مرگ و نحوه جان‌کشیدن توصیف کرده و عنایت اهل بیت پیامبر(ص) و ملک‌الموت به مؤمنان در لحظه سکرات مرگ را بیان می‌کند. فواید یاد مرگ، احکام محضر و میت، مسأله تجسم اعمال، احوال دشمنان علی(ع) هنگام مرگ و در عالم بزخ، آثار ارتکاب برخی از کناهان در نحوه مردن و انعکاس آن در عالم بزخ، تأثیر اخلاق بدب در فشار قبر، سرنوشت ارواح انسان‌ها پس از مرگ و اوصاف قیامت و محشر و حساب و کتاب انسان‌ها از منظر روایات و همچنین شان و منزلت والا ائمه(ع) در قیامت از دیگر مندرجات مهم این نوشتار محسوب می‌شود.

تقی، شکوفه(۱۳۳۸)

⇒ **دو بال خرد: عرفان و فلسفه در رسالته الطیب ابن سینا.** (شماره ۱۰۳۴)

عرفان و فلسفه

تهرانی (معجزه)، حیدر آقا

⇒ **۷۹۳- سلسله در طریق مستقیم**، بازنویسی فرج‌الله عفیفی، تهران: راه نیکان، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰

نسخه، ۱۲۷ ص، فارسی، (رقی) (شمیز)، بهای: ۱۷۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۱۲۷-۱۲۵ و به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۹۸-۰-۹-۸

کد پارسا: B۵۹۴۱۵

⇒ **رفتارشناسی صوفیه**

① آشنایی اجمالی با عرفان و تصوف و شناخت کاربرد واژه سلسله موضوع پژوهش گفتار حاضر است. نویسنده در آغاز مطلبی راجع به کلمات سلسله و طریق مستقیم و ارتباط این دو با یکدیگر بیان نموده و سپس به بوجی و بی‌محتوایی برخی از مدعیان مقامات معنوی و نایابان دروغین حضرت ولی‌حضرت(عج) که فرقه باییت از جمله آنهاست اشاره می‌کند. او معتقد است سلط بر هوای نفس مهمترین ویژگی شاخص است که یک پیشوای دینی باشیست از آن برخوردار باشد. وی آنگاه درباره اوضاع و احوال مسلمان در شهر کوفه و حضور جریان‌ها و دسته‌های مختلف شیعی و غیرشیعی در دوره‌های اموی و عباسی سخن

چمران، مصطفی (۱۳۱۱-۱۳۶۰)

⇒ **مجموعه بینش و نیایش.** (شماره ۴۸۱)

مناجات‌های عرفانی

حسن‌زاده املی، حسن (۱۳۰۷-)

⇒ **شرح مراتب طهارت**، شرح وحاشیه دادو

صمدی املی، ۲ جلد/ جلد اول - دوم، قم: قائم آل محمد (عج)،

چاپ دوازدهم، ۱۳۸۷ / ۵۰۰۰ نسخه، فارسی، وزیری (سلفون)،

شابک دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۱۱-۲۷-۵

کد پارسا: B۵۹۲۲۲

⇒ چاپ اول ناشر است.

ویژگی مجلدات

جلد ۱: عنوان فرعی: رساله وحدت، شابک ۱-۲۵-۸۹۱۱-۹۶۴-۹۷۸

۳۸۶ ص

جلد ۲: عنوان فرعی: تشریح و تطهیر قوای نفس، شابک

۹۷۸-۹۶۴-۸۹۱۱-۸-۲ ۰۰۰ ص

⇒ **طهارت**

بررسی مفهوم طهارت و مراتب آن از منظری قرآنی و

عرفانی است. در این نوشتار که در دو جلد تهیه شده است،

به تجزیه و تحلیل عرفانی ماهیت طهارت ظاهری و باطنی از

دیدگاه قرآن و سنت و با مشیری عرفانی پرداخته شده است. نگارنده

ابتدا به برخی از مصاديق طهارت ظاهری مانند وضو اشاره کرده و

معتقد است که در شرع مقدس اسلام طهارت ظاهری مانند وضو

مرتبط با طهارت باطنی است و شستشوی اجزای بدن در

وضو حکایت از طهارت روحی افراد نیز دارد و این دو بر هم

منظب هستند و در واقع تمامی احکام شرعی به نوعی پاک کننده روح

انسانها و موجب نزدیکی وی به سوی خدا است. در ادامه

قوای مختلف نفس و مراتب و مقامهای آن مورد بحث و

بررسی قرار می‌گیرد. نگارنده به مقام قلب انسانی نیز اشاره

کرده و آن را بالاترین مقام انسان ارزیابی نموده و تطهیر

قوای نفس در مراتب پایین تر تا رسیدن به مقام عقل و قلب

را از اصول مهم اخلاقی، تربیتی و عرفانی می‌شمارد.

⇒ **حسینی، سیدعلی رضا**

⇒ **دیدگاه محیی الدین درباره خلفا.** (شماره ۴۸۴)

اندیشه‌های این عربی

خمینی، سیدروح‌الله (۱۳۶۸-۱۲۸۱)

⇒ **برکرانه شرح چهل حدیث امام خمینی.**

(شماره ۳۷)

سیر و سلوک

حکیم، محمدعلی

⇒ **ترجمه لطائف العرفان**، ترجمه حمیدرضا

صادقی، جلد اول، قم: آیت‌الله اشرف، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰

نسخه، فارسی، وزیری (سلفون)، بها: ۷۰۰۰۰ ریال،

کتابنامه: ۶۷۲-۶۷۰ همچنین به صورت زیرنویس، فهرس:

آیات، احادیث، اعلام.

شابک: ۹۷۸-۹۰۰۰-۹۰۵۰-۸-۳

کد پارسا: B۵۸۱۳۰

⇒ **منابع جامع عرفانی**

ashnayi با علم عرفان و تعریف و شناخت موضوع و مسائل علم مزبور، هدف این پژوهش است. نگارنده در سخنان آغازین خود به شرح حال و تحصیلاتش اشاره کرده است و سپس درباره علم عرفان و مسائل و مطالب مرتبط با آن بحث می‌کند و بر این نکته تصویری می‌ورزد که علم عرفان شناخت حق و اسماء و صفات خداوند به شیوه علم حضوری و کشف و شهود است. یعنی حقیقت از این طریق بر انسان آشکار و متجلی می‌گردد. تفاوت میان ولایت کلیه مطلقه و ولایت جزئیه مقیده، سلسه چهارگانه عرفان، معانی شهود و شهید، وجود جلت، تجرد روح و حقیقت نفس، سخن ملاصدرا درباره رابطه نفس و بدن، صفات مؤمن از دیدگاه امام علی(ع)، حدیث لیله‌القدر، سخنان امام علی در باب اوصاف اهل علم و زهد، از دیگر مباحثی است که مؤلف در ادامه بدان‌ها پرداخته و ضمن آن به آرا و اقوال حکیمان و عارفان اشاره می‌نماید. نویسنده در ادامه مباحثت خود، راجع به دیدگاه مولوی در خصوص ولایت، سخن این عربی در باب خلافت، آیه تطهیر در فتوحات مکیه، معنای تصوف و ارکان هشت‌گانه آن، حقیقت وجود، اشتراک وجود، وحدت وجود به تفصیل سخن گفته است. نگارنده در مبحث پایانی در باب تجلی وجود حق، ثبوت بالذات واجب الوجود و دیگر مسائل مرتبط با آن، ذیل عنوان کلی تجلی اول، بحث کرده و در تجلی ثانی در خصوص اسما و صفات باری تعالی و دیگر مقوله‌های کلامی و عرفانی مانند اعتباری بودن تقسیم مفهوم به واجب و ممکن و ممتنع و نیز اطوار هفتگانه قلبی، علمی و عملی، مقامات و منازل و اصول جناب نجم‌الدین به تفصیل با استناد به منابع و متون عرفانی و تفسیری، سخن گفته است.

⇒ **برکرانه شرح چهل حدیث امام خمینی.**

(شماره ۳۷)

سیر و سلوک

**خوئی، سید حبیب‌الله بن سید محمد
(۱۳۲۴-۱۲۶۸)**

﴿۷۹۹﴾ نگرشی به صوفیه و صوفی‌ها، ترجمه جلد سیزدهم «منهاج البراعۃ فی شرح نهج البالاغه»، ترجمه سید حسن حسینی دولت‌آبادی (۱۳۲۹)، به کوشش مؤسسه العدیر اصفهان، قم؛ سلسله، چاپ اول، ۱۳۸۷، ۱۰۵۱ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای: ۰۰۰۰۰ عربی.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۸۸-۷۵-۴ کد پارسا: B۵۸۹۱۲

عنوان متن ترجمه شده:

منهج البراعۃ فی شرح نهج البالاغه

﴿۷۹۹﴾ **افت‌شناسی تصوف؛ منهاج البراعه (حدیث)**

﴿۱﴾ نقدی است بر افکار و عقاید باطل صوفیان با استفاده از ادله عقلی و نقلی. در این کتاب سعی شده است با استفاده از مفاد خطیبه ۲۰۸ از نهج البالاغه و برخی دیگر از روایات و آیات قرآنی و مباحث عقلی به ارزیابی برخی از عقاید صوفیه پرداخته شده و بطلان عقاید آنان اثبات گردد. کتاب حاضر که ترجمه جلد سیزدهم از کتاب منهاج البراعۃ فی شرح نهج البالاغه می‌باشد، به ارزیابی دیدگاه‌های صوفیان در مورد وجود حجود، حلول و اتحاد پرداخته و برخی عقاید آنان مبنی بر جبری بودن افعال انسان‌ها، مخلد نبودن کفار در جهنم، ادعای ساقط شدن عبادات با رسیدن به مرتبه وصول و یقین، عبادت دانستن غنا، رقص و دست زدن و برخی دیگر از افعال باطل صوفیه و ادعای کرامت و دیگر خودستایی‌های آنان می‌پردازد. نگارنده با استدلال‌های عقلی و با تمسمک به آیات و روایات باطل بودن این ادعاهای را اثبات نموده و به ریشه‌یابی تاریخی پیدایش صوفیه و منشأ عقاید فاسد آنان می‌پردازد.

**دشتکی شیرازی، غیاث الدین منصور
(۹۴۸ق)**

﴿۸۰۰﴾ **غیاث الدین منصور دشتکی و فلسفه عرفان؛ منازل السائرين و مقامات العارفین**، ترجمه قاسم کاکایی؛ ویراسته بهنام صدری، تهران: فرهنگستان هنر، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۷۸ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای: ۰۰۰۰۰ عربی، عکس: دارد، کتابنامه: ۲۵۳-۲۵۶ همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: اعلام.

خمینی، سید روح‌الله

﴿۷۹۷﴾ **شرح تعلیقه آیت‌الله العظمی امام خمینی بر فصوص الحکم ابن عربی**، شرح وحاشیه عبدالرضا مظاہری، تهران: نشر علم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۴۶۰ ص، فارسی، وزیری (تلفن)، بهای: ۸۵۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۴۵۸-۴۶۰ و به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۵-۹۲۷-۸ کد پارسا: B۵۹۳۵۹

عنوان متن شرح شده:

تعلیقات علی شرح فصوص الحکم و مصباح الانس
شرح قیصری بر فصوص الحکم

﴿۷۹۸﴾ **شرح فصوص الحکم**

خواجوی کرمانی، محمد بن علی

﴿۷۹۸﴾ **روضۃ الانوار**، باصحیح محمود عابدی، تهران: میراث مکتوب وابسته به مرکز نشر میراث مکتوب، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۵۲ ص، فارسی، وزیری (گالینگر)، بهای: ۴۰۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۳۵۲-۳۴۵ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۰۰-۴۷-۳ کد پارسا: B۵۴۵۶۱

﴿۷۹۸﴾ **منظومه‌های عرفانی**

﴿۱﴾ از متون و منظومه‌های عرفانی سده هشتم هجری است که در آن خلاصه‌ای از مباحث و آموزه‌های صوفیانه و عارفانه اواخر قرن ۷ و اوائل قرن ۸ در کرمان و فارس در مجالس درس و سماع رونق داشته است. حضور عناصر بر جسته‌ای از لمعات فخرالدین عراقی در این منظومه نشان‌دهنده نفوذ اندیشه‌های عراقی و نیز این عربی در آن مناطق است. زمینه‌ها و ملاحظات اخلاقی و اجتماعی و فرهنگی زیادی در این منظومه که نشانه عصر و زمان خاصی است در آن انعکاس یافته است. این اثر منظومه‌ای عرفانی اخلاقی است در بحر سریع بر وزن مخزن الاسرار نظامی و در بیست مقاله است که هر یک از آن‌ها در موضوع و حکایات خاصی است. علاوه بر مقدمه‌ای عالمانه و تصحیح و ثبت نسخه بدلهای، توضیحات و تعلیقات گسترده‌ای در تبیین کلمات اعلام و نشانه‌های خاص و مبهم، توسط مصحح صورت گرفته است.

مولوی، تهران: بهجت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۵۰ نسخه،

۲۵۴ ص، فارسی، رقی (شمیز) بها: ۴۲۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۲۵۵-۲۵۶.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۷۶۳-۹۶۴-۱۱-۵

کد پارسا: B۵۸۸۵۷

□ **تطبیق اندیشه مولوی: اندیشه‌های افلاطون (فلسفه و منطق)**

۹ مقایسه‌ای است بین دیدگاه‌های اشراقی مولوی و افلاطون. در این اثر ضمن مطالعه اثمار فلسفی افلاطون و اندیشه‌های اشراقی وی و همچنین مطالعه متنوی معنوی مولوی، دیدگاه‌های این دو شخصیت در مورد علم حصولی و شهودی، عشق و عاشقی، مرگ و جهان پس از آن، شناخت و معرفت و جهان‌بینی الهی تبیین شده و مشترکات فکری و معرفتی آنان بررسی گردیده است. نویسنده معتقد است که مولوی به فلسفه افلاطونی آشنا بوده و از نظر دیدگاه‌های اشراقی از افلاطون تأثیر پذیرفته است. به طوری که می‌توان نزدیکی این دو اندیشه را حس نمود. از نظر نویسنده مولوی همانند افلاطون عشق را عامل پاکی و رهایی از همه عیوبها و نوافض برمی‌شمارد و آن را بگانه طبیب همه دردها معرفی می‌کند. وی به جنبه‌های دیگری از تفکرات اخلاقی، فلسفی، سیاسی و اجتماعی مولوی و افلاطون اشاره کرده و آن‌ها را با هم مقایسه نموده است.

رضوی حائری، سیدحسین(به کوشش)

□ **۸۰۳-اسرار سلوک در حکمت‌ها و داستان‌های شسخت انگیز**

قم: لاهوتیان، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۵۰۰۰

نسخه، ۱۰۱ ص، فارسی، رقی (شمیز) بها: ۱۳۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۳-۰۰-۸-۵

کد پارسا: B۵۸۱۲۶

□ **آداب سیر و سلوک: حکایات عرفانی**

۹ مجموعه کوتاهی از حکمت‌ها و اندرزه‌های اخلاقی و عرفانی می‌باشد که از متألف روابی و حدیثی استخراج و گردآوری شده است. نگارنده مباحث این کتاب را با عنوان محبت آغاز کده و آن را سرچشمه حیات آدمی دانسته است. سپس به صدقه اشاره دارد و آن را موجب تلطیف روح می‌داند. گنج الهی و صفات حقیقی عاشق، بشارت‌های آسمانی، غلبه بر آرزوهای نفسانی و مراتب و مراحل تزکیه نفس از دیگر مباحثی است که در ادامه از نظر خوانندگان می‌گذرد. مؤلف در ادامه سخن، درباره سیر فکری و سفر قلبی، لذت روحانی و جسمانی، متصل شدن به مقام الوهیت بر پایه عشق و محبت، سخن گفته و به حالات برخی از بزرگان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۲-۰۰۸-۰

کد پارسا: B۵۹۱۰۹

عنوان متن ترجمه شده:

منازل السائرين و مقامات العارفين

□ **فلسفه عرفان؛ مقامات سیر و سلوک: دشتکی، غیاث الدین منصور(فلسفه و منطق)**

۹ شرح و تحلیلی از آراء عرفانی و فلسفی منصور دشتکی از فلاسفه شیرازی قرن نهم و دهم و تصحیح یکی از رساله‌های عرفانی وی است. هدف از این پژوهش، روشن ساختن سهم مکتب شیراز در توسعه فلسفه اسلامی و تحقیق در زمینه‌های پیدایش جریان صدرایی و حکمت متعالیه است. بخش اول درباره حوزه فلسفی شیراز و مشخصات و مبانی این مکتب و تبیین آراء قطب‌الدین شیرازی تا غیاث الدین دشتکی است. در این میان، دو فصل به سیر سند و محقق خفری که از پیشینیان و تأثیرگذاران در دشتکی هستند، اختصاص یافته و سپس علل افول مکتب شیراز و زمینه‌های سیاسی و تاریخی آن بیان شده است. در بخش دوم رساله منازل السائرين و مقامات العارفين دشتکی که به منزله متنی محکم در فلسفه عرفان اسلامی است تصحیح و تحقیق گردیده و همراه ترجمه و تعلیقات روشنگرانه تدوین یافته است. دشتکی در رساله مزبور علاوه بر شرح احوال سالکان و منازل ضروری برای رسیدن به کشف و شهود و قرب الهی، نکات و آموزه‌های معرفت‌شناسانه‌ای در تبیین مبانی این مقامات ارائه کرده و رساله وی از این لحاظ در خور اهمیت و دارای ویژگی‌هایی است که آن را به مباحث جدید معرفتی پیوند می‌دهد.

رجائی، غلامعلی (۱۳۳۶ -) (به کوشش)

□ **۸۰۱-یکصد نکته عرفانی از حضرت امام خمینی**

تهران: محراب قلم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰

نسخه، ۸۴ ص، فارسی، پالتویی (شمیز)، کتابنامه: ۶۸

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۳۳-۸-۰-۱-۸

کد پارسا: B۵۴۴۱۱

□ **۷۰۲-گزیده کلمات عارفان؛ اندیشه‌های عرفانی امام خمینی (شخصیت‌شناسی)**

رسولی بیرامی، ناصر(به کوشش)

□ **۸۰۲-بررسی تطبیقی اندیشه‌های افلاطون و**

سیدین، علی

۸۰۵-پشمینه پوشنان فرهنگ سلسله‌های

صوفیه، تهران: نشر نی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۱۰۰ نسخه، ۴۱۶ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۸۰۰۰۰ عریال، کتابنامه: ۳۵۳-۳۶۰ همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: اعلام، اماکن، اقوام، آیات.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۲-۹۹۹-۶

کد پارسا: B۵۹۱۳۴

﴿فرقه‌های صوفیه﴾

شرح و شناختی است الفایی و مستند از تاریخ سلسله‌ها و فرقه‌های صوفیه که با استناد به متنای کهن و متون عرفانی صورت گرفته است. نام کتاب از وجه تسمیه صوفی که از کلمه صوف به معنای پشم مشتق شده، اقتباس شده است. این فرهنگنامه مشتمل بر ۵۳۴ مدخل درباره پشمینه پوشنان و صوفیان و فرقه‌های تصوف از شبه قاره هند تا شمال آفیقا و به وسعت جغرافیای جهان اسلام است و تلاش می‌کند از خاستگاه فکری، تاریخی و عقاید و آراء و آثار عرفانی هر سلسله بحث نماید. در این پژوهش، نکات تاریخی روشنگرانه‌ای درباره کیفیت پیدا شدن فرقه‌های صوفیه، وضعیت عقاید و تعالیم آن‌ها و سرنوشت پیروان و انتهای کار فرقه‌ها و نیز اصطلاحات و نامهای مریوط به آن‌ها به اختصار و اجمال ارائه شده و به این طریق منبعی مرجع جهت پژوهندگان تصوف فراهم آمده است.

سیفی مازندرانی، علی‌اکبر

﴿مسلک الوهابیة فی موازین العقل والكتاب﴾

والشرع وتشتمل على تحقیق فی عقائد

الصوفية والنحلاء والمفوضة. (شماره ۱۹۰)

عقاید صوفیه

شريعی سبزواری، محمدباقر(۱۳۱۹-)

۸۰۶-معرفت و عرفان، قه: رائر، چاپ اول، ۱۳۸۷ /

۲۰۰۰ نسخه، ۳۳۰ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۲۰۰۰۰ عریال.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۵۶۷-۹۷-۱

کد پارسا: B۵۴۰۹۵

﴿شناخت‌شناسی عرفانی؛ آداب سیر و سلوک﴾

هم توجه می‌نماید. هوای نفس و غصب، متخلق شدن به اخلاق الهی و نکته‌های عرب‌آموزی در خصوص قابلیت و استعدادهای انسان، خصوصیات و ویژگی‌های اولیا و انبیا و عنایت خاص آنان به محبت، از دیگر مطالبی است که نویسنده بدان‌ها می‌پردازد. او در پایان راجع به شیطان و جایگاه او سخن گفته و باز هم محبت و رحمت بیکران خداوند تحت عنوان **جل النور** بحث می‌کند.

روحانی نژاد، حسین

۸۰۴-ولایت در عرفان، تهران: سازمان انتشارات

/ پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، چاپ دوم، ۱۳۸۷ /

۲۰۰۰ نسخه، ۴۱۹ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۴۳۰۰۰ عریال،

کتابنامه: ۴۱۱-۴۰۱ همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۶۴-۸۳۵۲-۶۳-۱

کد پارسا: B۵۹۱۳۹

عنوان به لاتین:

Sainthood In Musticism

﴿ولایت﴾

کتاب حاضر موضوع ولایت را از دیدگاه عرفان اسلامی مورد کندوکاو قرار داده است. نگارنده فصل نخست را به مبحث چیستی ولایت اختصاص داده و راجع به نبوت، ولایت و خلافت از لحاظ معنی‌شناسی، کلامی و عرفانی به تفصیل سخن گفته و به ارتباط ظریف و تنگاتنگ این سه مقوله در حوزه عرفان و اقسام و مراتب ولایت اشاره نموده و به دیدگاه‌های عارفان بزرگ استناد و استشهاد می‌نماید. او سپس راجع به گستره ولایت و اوصاف و ویژگی‌های نبوت و رسالت بحث کرده و از ولایت و نبوت به ترتیب و به منزله گوهر و صدف یاد می‌کند. وی آنگاه به تبیین مراتب و درجات ولایت مشتمل بر ولایت عامه و ولایت مشتمل ذیل عناوین فرعی دیدگری می‌پردازد. مبانی ولایت مشتمل بر این عناوین: تجلی، اسماء و صفات حق تعالی، کشف شهود مباحث کتاب بوده که نگارنده همه جزئیات این مباحث را با استناد به دیدگاه‌های عارفانی چون قشیری، هجویری، خواجه عبدالله انصاری و ابن عربی مورد پژوهش قرار داده است. مؤلف در دنباله سخن به تشرییح زمینه‌ها و عوامل تحقق ولایت بر پایه چهار مقوله اسفار اربعه ولایت، جهاد با نفس، ریاضت و منزل سیر و سلوک پرداخته است. او در پایان موضوع ختم ولایت را از نگاه عارفان مختلف تشرییح کرده که ابن عربی از شاخص‌ترین آیه‌است.

شابک: ۹۶۴-۹۳۳-۰۵۷-۲

کد پارسا: B۵۸۸۷۳

▪ انسان کامل؛ دعا

پژوهشی است عرفانی در باب شناخت خصوصیات و ویژگی‌های انسان کامل، نویسنده پیش از ورود به این بحث به تبیین مقوله وحدت وجود از نگاه عارفان و امام علی(ع) پرداخته و بر این نکته تأکید می‌کند که وحدت ذات اقدس احادیث، وحدت عددی و ریاضی نیست. او سپس درباره انسان کامل بحث کرده و معتقد است انسان کامل، کامل ترین صورتی است که حضرت حق آفریده و آینه جامع صفات الهی است. چنین انسانی خلیفه خدا روی زمین، اساس دین و قلب عالم است. مؤلف این نکته را یادآور می‌شود که برای دستیابی به مرتبه انسان کامل سالک می‌باشد به توحید، نفس، دنیا و آخرت علم پیدا کند. حرکت به سوی مبدأ هستی، سرعت و سبقت در این مسیر و پیشازبوردن در این راه از دیگر اوصاف انسان کامل است که نویسنده بدان پرداخته است. انسان کامل از دیدگاه این عربی که از ظرفیت‌ترین تعاریف عرفانی است از دیگر مباحثی است که وی بدان پرداخته و ضمن آن ویژگی‌های انسان کامل را از دیدگاه دیگر عرفانی جمله مولانا جلال الدین محمد بلخی مورد پژوهشی قرار می‌دهد. او در بخش پایانی به تشرییف نقش و اهمیت دعا، شرایط و آداب آن، عفو و رحمت الهی، ذکر حمد خداوند در آغاز دعای انسان کامل، ظهور و جلوه حق در زبان او، قناعت و مجنوبیت انسان کامل پرداخته و رهنمودهای اخلاقی و عرفانی مفید و ارزشمندی به مخاطبین ارائه می‌دهد.

طباطبایی، سیدمحمدحسین(۱۲۸۱-۱۳۶۰)

▪ ۸۰۹- طریق عرفان: ترجمه و شرح رسالت

الولاية، ترجمه صادق حسن‌زاده(۱۳۴۲)، قم: آیت‌اشراق،

چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰۰ نسخه، ۲۲۸ ص، فارسی، وزیری(شمیز)،

بهای: ۲۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۰۵۰۸-۵۱۷

کد پارسا: B۵۸۸۲۶

عنوان متن ترجمه شده:

رسالة الولاية

▪ ولایت

پژوهشی است که در آن برخی از مسائل عرفانی در باب ولایت طباطبایی، علامه سیدمحمدحسین

در مباحث این کتاب از دریافت‌های قلبی و مشروعيت کشف و شهود در معارف اسلامی و اندیشه‌های عارفان مسلمان بحث شده است. در بخش اول نخست از ماهیت شناخت و راههای کسب شناخت سخن رفته و این آموزه تبیین گردیده که انسان توانایی درک حقایق و امور فراتبی را به وسیله قلب و درون خویش دارد. نویسنده تفاوت‌های معرفت سالم را از معرفت غیرسالم تحت عنوان آفات و موائع معرفت توضیح داده و با بررسی فرق مکافنه با سحر و جادو به برخی از مکاففات صحیح عالمان راستین شیعی اشاره کرده است. در تبیین مبانی عرفان اسلامی از اهمیت تزکیه، سیر و سلوک و منازل سلوک، بحث شده و پاره‌ای از آداب و اصول رفتار سالکانه و معنوی عرفای اسلامی توضیح داده شده است. معرفت اساس عرفان راستین است و برای رسیدن به عرفان واقعی باید به تعالیم و معارف معنوی اسلام و شریعت و احکام التزام داشت. این نکته هدف اصلی نویسنده از طرح کتاب حاضر است.

شیخ بهایی، محمد بن حسین(۹۵۳-۱۰۳۱)

⇒ التدین والتفاق بلسان القط والفار

(شماره ۵۱)

آفت‌شناسی تصوف

صداقت، سیدعلی‌اکبر(۱۳۳۴-)

▪ ۸۰۷- روح و ریحان و صحبت جانان: گذری

بر اندیشه‌های عرفانی و شیوه‌های سلوکی

حضرت آیت‌الحق سید عبدالکریم کشمیری،

قم: آیت‌اشراق، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۱۸ نسخه، ۲۲۲ ص، فارسی،

وزیری(شمیز)، بهای: ۳۰۰۰ ریال.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۲۱-۲۸-۹

کد پارسا: B۵۹۴۷۲

▪ ادب سیر و سلوک: شخصیت‌های اخلاقی(اخلاق)

طایران، امن‌الله(۱۳۴۵-)

▪ ۸۰۸- وحدت، انسان کامل و حلقه وصل،

تهران: مددت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۲۲ ص، فارسی،

رقی(شمیز)، بهای: ۲۵۰۰ ریال، کتابنامه: ۲۲۲-۲۱۸ همچنین

به صورت زیرنویس.

(شماره ۱۰۹۹)

یوسف در ادبیات

۸۱۱- عقل و الهام در اسلام، جشننامه

هرمان لندولت، زیرنظر تد لاوسن، ۲، جلد دوم، تهران: حکمت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، فارسی، رقی (شمیز)، بهای دوره: ۱۲۰۰۰ ریال، کتابنامه: شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۱۳-۴۳۵ کد پارسه: S۹۳۸۴۳

مقالات این مجموعه: داستان‌هایی از شاهد بازی احمد غزالی، نصرالله پورجوادی، ۵۵-۹؛ ولایت از دیدگاه جنید، اهمت کرا مصطفی، ۵۶-۵۷ هشت قاعده جنید: نگاهی اجمالی به پیدایش و تحولات طریقت‌های تصوف اسلامی، برند راتکه، ۸۸-۶۹؛ معراج الكلمه: از رساله قشیریه تا فتوحات مکیه، میخائيل خذکیویچ، ۱۰-۸۹؛ علوم کشفی و منابع الهام: نجم الدین کبری در نفحات الاسن جامی، الیزابت راس آلساندرین، ۱۳۰-۱۱۱؛ دو حکایت درباره نجم الدین کبرا و رضی‌الدین علی لالا از یکی از منابع قرن هفتم، تعلیقاتی بر نسخه خطی موجود در کتابخانه رضا رامبور، دوین دویز، ۱۹۲-۱۳۱؛ سلوک در تصوف کبرویه، لئونارد لویزون، ۱۹۳-۱۴؛ نکاتی درباره انتقال فلسفه عرفانی: ابن‌عربی به روایت عبدالوهاب شعرانی، ریچارد ج. ا. مک‌گرگور، ۲۱۵-۲۳۳؛ توضیحاتی درباره شیخ احمد سرهنگی و مقام عرفانی بهشت، عبدالله وکیلی، ۲۳۳-۲۴۸؛ غایله طریقه صوفیانه مجده‌یه نقشبندیه در آسیای مرکزی از دیدگاه مشایخ و شاگردان آن (دهه‌های ۱۰۰-۱۲۰)، ۲۴۹-۲۶۹؛ ولایت فیض کاشانی: تلاقي عرفان و ساجده علوی، ۲۶۹-۲۴۹؛ ایمان فرعون: پرسشی بحث‌انگیز در کلام اسلامی، اریک ارمزبی، ۳۰۷-۳۳۷؛

۸۱۲- اندیشه‌های عرفانی: شریعت و حقیقت و طریقت؛ وحی و عقل (کلام)

جلد دوم از مجموعه مقالاتی است که شاگردان و همتایان هرمان لندولت پژوهشگر بر جسته حوزه مطالعات اسلامی به پاس احترام و قدردانی به خدمات فرهنگی وی درباره موضوعات مورد علاقه وی عرضه داشته‌اند. در سیزده مقاله این جلد کاوش‌های

خدا و اولیای الهی بیان شده است. در این رساله مباحثی را که سالک باید طی کند تا به مقام فناه ذاتی و مرتبه ولی‌الله‌ی - که بالاترین درجه و مقام عرفانی است - برسد؛ بیان شده و دلایل عقلی، نقلی و شهودی در این زمینه ارایه گردیده است. نگارنده بر این باور است که امور ظاهری دین مانند عبادات با امور باطنی آن مرتبط است و راهیابی به باطن عالم و اسرار غیب مخصوص انبیاء نیست بلکه برای همگان امکان‌پذیر است. وی راههای وصول به شهود حقایق و لقاء‌الله را بیان کرده و یکانه طریق آن را طریق معرفت نفس دانسته است که موجب پیدایش معرفت حقیقی می‌گردد و سالک در سایه آن به فناه ذاتی می‌رسد.

طباطبایی، سید محمدحسین (۱۳۶۰-۱۲۸۱)

۸۱۳- مجموعه رسائل (رساله‌الولاية، علم،

برهان و علم امام) (شماره ۱۰۴۵)

ولایت

طباطبایی، سیدعلی

۸۱۴- انسان در حال شدن به خصیمه چند مقاله

دیگر. (شماره ۵۸)

آداب سیر و سلوک

عداس، کلود (۱۹۶۵-)

۸۱۵- در جست‌وجوی کبریت احمد، زندگانی

ابن‌عربی، ترجمه فریدالدین رامهر، تهران: نیلوفر، چاپ اول،

۱۳۸۷ / ۲۲۰ نسخه، فارسی، رقی (کالینگور)، بهای:

۹۵۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۵۱۱-۵۱۶ همچنین به صورت زیرنویس،

فهارس: اعلام.

شابک: ۹۷۸-۳-۳۷۸-۹۶۴-۴۴۸

کد پارسه: B۵۸۳۷۵

عنوان متن ترجمه شده:

*Quest for the Red sulphur
the life of Ibn Arabi*

۸۱۶- زندگی نامه ابن‌عربی

عزیززاده، مقصومه

۸۱۷- حضرت یوسف (ع) از قرآن تا شعر فارسی.

فروهر، نصرت‌الله(۱۳۱۵-)

۸۱۳- سرچشمه‌های عرفان، تهران: افکار، چاپ اول، ۱۲۸۷ / ۱۶۵۰ نسخه، ۳۵۰ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۵۵۰۰ ریال، فهراس: آیات، احادیث، اعلام، شابک: ۹۶۴-۸۹۱۰-۹۶۷-۴

کد پارسا: B۵۸۸۶۴

تاریخ عرفان

رویکردی است تاریخی به مسائل عرفان و تصوف در کشورهای عربی و ایران. در این نوشتار به مباحثی تاریخی در مورد پیدایش و گسترش نظرکرات در خاورمیانه بوزیر مصر، عربستان و ایران پرداخته شده و نحله‌های مختلف عرفانی پدید آمده در این منطقه مورد مطالعه تاریخی قرار گرفته است. نگارنده نخست به سراغ کشور مصر رفت و ضمن معرفی اجمالی تاریخ و فرهنگ مصر باستان شکل گیری نخستین اندیشه‌های عرفانی در این منطقه و جهان‌بینی‌های کلامی و عرفانی در تمدن بین‌النهرین، تمدن سومر، تمدن بابل، تمدن آشور و دیدگاه‌های صوفیانه کاها نان این منطقه را ارزیابی می‌نماید. آنگاه به تاریخچه‌های از مردم عرب در حجاز در قبل از اسلام اشاره کرده و ادیان، باورها و سیر و سلوک عرفانی مردم این منطقه را مطالعه می‌نماید. وی در ادامه به ظهور دین اسلام و ارائه مبانی عرفانی و اخلاقی اسلام از سوی پیامبر(ص) اشاره کرده و نمونه‌هایی از سیر و سلوک عرفانی پیامبر(ص) و زهد ایشان را وصف می‌کند. در قسمت دیگری از کتاب به پیدایش تصوف و تعالیم عرفانی صوفیان اشاره شده و گسترش تصوف در ایران و بین سیحیان (رهبانیت مسیحی) مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد و برخی از بزرگان صوفیه نیز معرفی می‌گردد.

فروهر، نصرت‌الله(۱۳۱۵-)

۸۱۴- کارنامه تصوف، تهران: افکار، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۱۰۰ نسخه، ۴۰۸ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بها: ۵۵۰۰ ریال، کابینه: ۴۰-۴۰۵ همچنین به صورت زیرنویس. شابک: ۹۶۴-۸۹۱۰-۵۳-۷

کد پارسا: B۵۴۱۰۰

ادبیات صوفیه: سیر و سلوک؛ شناخت‌شناسی عرفانی در این پژوهش یک دوره تعالیم و آراء عارفان و صوفیان و روش فکری آن‌ها در فهم حقایق ارائه شده است. تصوف مبتنی بر ذوق و شهود است و در سلوک و رفتار به خودسازی

محققانه‌ای در ژرفای عرفان و تصوف اسلامی و آثار و شخصیت‌ها و بنیانگذاران نحله‌های عرفانی صورت گرفته است. موضوع کلی این مقالات جستجو جو در رفتار علمی متفکران اسلامی در تبیین مناسبات عقل و وحی و شریعت و تصوف فلسفه می‌باشد. نویسنده‌گان ایرانی و خارجی پیرامون عارفان بر جسته‌ای چون احمد غزالی، جنید، قشیری، نجم‌الدین کبری، شعرانی، ابن‌عربی، شیخ احمد سرهندي و فیض کاشانی و نظریات و آثار آن‌ها بحث کرده و تعالیم عرفانی متعددی را با تأکید بر مقوله ولایت تبیین و تحلیل نموده‌اند.

غفارزاده، سعید(به کوشش)

۸۱۲- عروج در تنها بی، داستان حی بن یقطان و شمسه‌ای از احوال ابسال و سلامان، ترجمه حائر، عبدالرحیم، تهران: قلم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۲۰۶ ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، بها: ۳۰۰۰ ریال. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۳۱۶-۱۸۵-۹

کد پارسا: B۵۸۴۸۳

این کتاب حاوی داستان حی بن یقطان اثر ابن طفیل (ترجمه عبدالکریم بی آزار شیرازی)، این سینا ترجمه بدیع الزمان فروزانفر و شهاب‌الدین سه‌پروردی است.

عرفان تمثیلی: اندیشه‌های عرفانی این سینا (فلسفه و منطق)؛ اندیشه ابن طفیل (فلسفه و منطق)؛ اندیشه عرفانی شیخ اشراق (فلسفه و منطق)

شرح داستان حی بن یقطان و مقایسه متن این داستان در نوشتنه‌های این سینا، ابن طفیل و سه‌پروردی است. در این کتاب داستان کودکی که مشهور به حی بن یقطان شده است و در اثر حادثه‌ای در دریا افتاده و به ساحل رسیده و توسط آهوبی ماده تقدیمه می‌شود و در جزیره کنار همان ساحل بزرگ شده و به صورتی طبیعی و اسرارآمیز به شناخت جهان و خداوند می‌رسد و به شهود عرفانی نایل می‌گردد، نقل می‌شود. سه ترجمه از متن‌های این سینا، ابن طفیل و سه‌پروردی از این داستان نیز ارائه شده و با هم مقایسه می‌گردد. این داستان یکی از مشهورترین داستان‌های فلسفی است که در خلال نقل آن برخی از مهم‌ترین مسایل فلسفی از جمله شناخت عقلی و تجربی در این داستان تبیین شده است. دو شخصیت به نام‌های ابسال و سلامان که یکی متدين به شریعت پیامبران الهی و دیگری متفکری است که بر پایه عقل مسایل را تبیین می‌کند نیز معرفی شده‌اند.

در حوزه‌های زبانی، منطقی و خیالی، حسامیزی یا همسان‌سازی حواس پنجه‌گاهه، پارادوکس رفتاری و کردایی که به حوزه عرفان عملی مربوط می‌شود، شطح یا گفتار و رفتار متناقض با ظاهر شرع از دیگر مباحثی است که نویسنده آن‌ها را در حوزه عرفان نظری و عملی مورد پژوهش قرار داده و در پایان راجع به تجسيم حسی یا خیالی و نمونه‌های آن‌ها، مناجات، تشییه و استعاره، تمثیل و نمونه‌های متنوع آن که همه به نوعی و به طرقی در زبان عرفان ظهرور و بروز می‌باید بحث می‌کند.

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۹۱-۱۰۰۶ق)

۸۱۶- رساله زاد السالک، قم: زاهدی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ انسخه، علص، فارسی، جیبی (شمیز)، شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰۹۹۶-۶-۸، کد پارسا: B۵۹۴۷۸، چاپ اول ناشر است.

﴿ آداب سیر و سلوک؛ عبادت﴾(اخلاق)

❶ سفارشاتی اخلاقی در سیر و سلوک الهی و کسب فضایل اخلاقی است. در این رساله مراحل و مراتب سفر معنوی به سمت خداوند و رسیدن به جاده هدایت و کمالات نفسانی بررسی شده است. نگارنده به آیاتی از قرآن و روایاتی از معمومین که درباره لزوم کسب معرفت و شناخت صراط مستقیم و طی مسیر سیر و سلوک معنوی وارد شده اشاره نموده و محافظت بر نمازهای واجب و نوافل، روزه حج، زکات، زیارت قبور مخصوصین به ویژه قبر امام حسین(ع)، ترک شباهات و اخلاق مذموم و یاد خدا را در سیر و سلوک معنوی کاملاً لازم شمرده و استفاده درست از اوقات و صرف نکردن وقت به بطالت را مورد تأکید قرار می‌دهد.

۸۱۷- ستارگان سپهر سلوک، شرح حالات، کرامات، مکائفات و تشرفات چهارده عارف کبیر، قم: هنارس، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ انسخه، ۶۲۵ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای: ۲۶۰۰۰ ریال، عکس: دارد. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۳۶-۵۸-۸، کد پارسا: B۵۴۵۸۰.

﴿ کشف و شهود؛ عارفان شیعی؛ آداب سیر و سلوک

و تهدیب درون اهمیت می‌دهد. نویسنده از کاربردها و تحلیلهای شهود در درک حقایق و معارف بحث کرده و اندیشه‌ها و گزیده‌ای از معارف منثور و منظوم اهل عرفان و تصوف را در شرح و توصیف مقامات سلوک و سختی‌ها و رنج‌های مجاهده برای تصفیه درون را به اختصار تحلیل کرده است. ضمن مباحث محتوایی، پیامون ویژگی‌های مکاتب عرفانی و تاریخ تصوف و متون عرفانی اطلاعات مختصراً بیان شده است. بررسی مفاهیم کلیدی عرفان اسلامی مانند کشف و شهود، عشق، محبت الهی، یقین، معرفت و فنا، شطحیات، آداب طریقت و سماع از دیگر مباحث کتاب است.

فولادی، علیرضا

۸۱۵- زبان عرفان، قم: فراگفت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ انسخه، علص، فارسی، رقعی (کالینگور)، بهای: ۴۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۴۹۹-۵۱۹ همچنین به صورت زیرنویس. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۹۳-۴۹-۵ کد پارسا: B۵۸۳۵۲ عنوان به لاتین:

The language of mysticism

﴿ زبان عرفانی؛ شناخت‌شناسی عرفانی

❶ شناخت خصوصیات و مشخصات زبان عرفان موضوع بحث و بررسی کتاب حاضر است. نگارنده در آغاز عرفان را در قلمرو اندیشه مورد پژوهش قرار داده و تجربه عرفانی را از دیدگاه بسیاری از عارفان و حکیمان تشریف کرده و بر این نکته تأکید می‌کند که بیشتر عارفان این نوع تجربه را احساسی و شهودی با رویکرد معرفتی دانسته‌اند که البته تجزیه، تحدید، تردید و تعمیم نمی‌پذیرد، اینها برخی از ویژگی‌های عده تجربه عرفانی است. وی سپس درباره عرفان در زبان بر پایه نظریه‌های تصویری، تحقیقی و تحلیلی و دیگر نظریه‌های شکل‌گرایانه، تشییه‌ی و مجازی و انواع دیگری از نظریه‌ها به تفصیل سخن گفته و در خاتمه این مبحث به نظریه‌های عرفانی دیگری چون نظریه جذب، نظریه معقول و محسوس، نظریه ظاهر و باطن، نظریه تجلی و نظریه عالم مثال اشاره می‌نماید مؤلف فصل دوم را به تشریح ارتباط تنگاتنگ و عمیق عرفان و ادبیات اختصاص داده و از نظریه عالم مثال با عنوان یک نظریه ادبی یاد کرده که در دو شاخه فلسفه عرفانی و عرفان فلسفی کاربرد مفهومی و معنایی وسیعی دارد. سطح تناقضی و پارادوکس

کشوری، علیرضا(۱۳۴۹-)(به کوشش)

۸۱۹-غوغاسالاری صوفیان، تهران: راه نیکان، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۷۱ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بهای ۴۰۰۰۰ ریال.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۵۹۱۶-۳-۶
کد پارسا: B۵۴۰۹۸
عنوان به لاتین:

The sufist hue and cry

رد تصوف؛ نعمت‌اللهی

این کتاب نقدی محاوره‌ای بر تعالیم، عقاید و آموزه‌های صوفیان شیعی و ارزیابی آداب و رسوم و رفتارشناسی آنهاست. مطالب به صورت گفت‌وگو و مناظره میان نویسنده و فرد دیگری که با مجادله و مباحثه سعی در دفاع از صوفیان و فرقه‌ها دارد، صورت گرفته است. تکیه اصلی بحث بر ارزیابی ادعای صوفیان شیعی مخصوصاً نعمت‌اللهی‌ها و گتابادی‌هاست در داشتن بیعت و مقام خلیفه و نایب از طرف امام مخصوص. به عقیده نویسنده همه سلسه‌هایی که صوفیه و فرق تصوف ساخته‌اند و خود را به امامان متنسب کرده‌اند جعلی و ساختگی است. وی بدفهمی و تحریف این فرقه‌ها از مفاهیم و مطالب قرآنی مانند داستان موسی و خضر و ولایت حضرت علی(ع) را نقد کرده و به رد عقاید آنها درخصوص مرشد و مراد، قطب و ولی، بیعت، کرامت و دیگر غوغاسالاری‌های بی‌بنیاد گروههای جاهطلب صوفی پرداخته است.

کلباسی، رضا(۱۳۴۲-۱۲۵۷)

۸۲۰-اشرافات الايام لافتضات الانام
(بحث‌هایی درباره اخلاق اسلامی)، با تصحیح رحیم قاسمی، قم: بوستان کتاب قم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰ نسخه، ۱۹۲ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بهای ۲۹۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۱۷۹-۱۷۷ همچنین به صورت زیرنویس، فهرس: آیات، احادیث، اعلام.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۰-۹۰۰۳-۸
کد پارسا: B۵۸۳۴۱

مقامات سیر و سلوک؛ ولایت

رویکردی است قرائی و روایی درباره برخی از مباحث اخلاقی و عرفانی. در این نوشتار با استفاده از آیات و روایات اصول کی اخلاق و عرفان اسلامی تبیین شده است. نگارنده نخست به اهمیت

در این کتاب به شرح احوال، کرامات و مکاففات چهارده تن از عالمان و عارفان مشهور شیعه در دوران معاصر پرداخته شده است. در همین راستا نگارنده به توصیف احوالات عرفانی حسنعلی نخدکی اصفهانی، سیدعلی قاضی تبریزی، میرزا جواد ملکی تبریزی، سیدجمال‌الدین گلپایگانی، رجیلی خیاط، محمد کوهستانی مازندرانی، سیده‌اشم موسوی حداد، امام خمینی، محمدجواد انصاری همدانی، علامه طباطبائی، سیدعبدالکریم رضوی کشمیری، سیدرضا بهاء‌الدینی، شیخ جعفر مجتبه‌دی و محمدتقی بهجت فومنی می‌پردازد و حکایاتی از زندگانی ایشان که دلالت بر جلالت شان آنان و مقام عرفانی دارد نقل می‌نماید.

کشمیری، سیدعبدالکریم

**۸۱۸-گلستان کشمیری ۳۷۷ نکته در اخلاق، عرفان و سیر و سلوک الی الله، به کوشش سیدعلی اکبر صداقت(۱۳۳۴-)، قم: بکاء، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۳۰۰ نسخه، ۲۰۰ ص، فارسی، رقی (شمیز)، بهای ۲۴۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۱۸۸-۲۰۰، شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۹۶۲-۱۷-۸
کد پارسا: B۵۸۳۴۵**

سیر و سلوک؛ خودسازی(اخلاق؛ مواضع بزرگان(اخلاق))
اثر حاضر به مناسب سالگرد نهمین سال درگذشت عالم ربانی سیدعبدالکریم کشمیری فراهم آمده است. نگارنده نکته‌های اخلاقی، عرفانی، تربیتی و آموزشی را که برخی از آن‌ها جنبه‌های سیر و سلوکی هم دارد ذیل عنوانین مختلفی از نظر خواندن‌گران می‌گذراند. و به معنای دوست داشتن، مناسبت اسماء با خواص، ملکوت، تمثیلاتی درباره مرگ مؤمن، تسبیحات اربعه با تربیت و خطبه‌ای در وصف غدیر در هر یک به مقوله‌های ایمان و عمل صالح، دوستی و مودت با مردم، توبه و صفاتی باطن و خواص ذکر و دعا اشاراتی رفته است. مؤلف سپس درباره تقواء دعا در حق دیگران، فضیلت سوره‌های طور و اسراء، آثار فراگیری علم، تأثیر هم‌نشینی با عوام، جمع بین دنیا و آخرت و سخن به اندازه عقل مردم سخن گفته و ضمن آن‌ها به روایاتی از ائمه هم استناد می‌نماید. وی در مباحث پایانی راجع به کرامت ولایت، خصوصیات و ویژگی‌های عبادت مخلصانه و بنده خاص، آثار سو، عمل بدون علم، ترکیه و مراقبت نفس، راضی بودن به قضای الله، فضیلت شکر، صدق و کذب با استناد به دو بیت از مثنوی و بسیاری عنوانین متنوع دیگر که در آن‌ها نکات ارشادی و عبرت‌آموز به چشم می‌خورد، سخن می‌گوید.

پرستش، غلبه بر شهوت و غضبات و تزکیه و مراقبت از نفس دربرنداشته و همه اعمال و آداب آن انسان را به همان مقصد حقیقی یعنی خداوند می‌خواند و راه می‌برد. او در ادامه به تشریح تفاوت‌های تصوف با اسلام پرداخته و در دنباله سخن خود راجع به اوصاف و ویژگی‌های قطب، تبیین صفات مرید، ارتباط قطب و مرید، آدابی که مرید به منظور ارشاد بایستی رعایت کند، حضور در مجالس عبادی و تربیتی و ارشادی، دعاهای و ذکرهایی که باید بخواند، سخن به میان آورده و در مبحث آداب مجلس نیاز به همه این نکات اشاره نموده است. مؤلف در مباحث پایانی اعمال و رفتار مرید را در خصوص توجه خاصش به قطب تحت عنوان پیرامون صورت فکریه تشریح کرده و در پایان اصطلاحات تصوف مرسوم را در سه قسم: ۱. اسماء اشخاص ۲. اسماء اذکار و اوراد به صورت زبانی و قلی ۳. اسماء افعال و احوال و آئین (صور و معانی) مورد بحث و پژوهش قرار داده و به اختلافات گروههای در تعاریف اصطلاحات صوفیه اشاراتی می‌نماید.

متفسک، حسین

۸۲۳- مرکب سیر و سلوک انسان در عرفان

اسلامی، تهران: مدحت، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۰۸ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بهای: ۲۷۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۲۰۱-۲۰۸، همچنین به صورت زیرنویس. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۲۳۰-۵۷-۲ کد پارسا: B۵۹۰۰۰

■ سیر و سلوک؛ ویژگی‌های عرفان اسلامی

○ عرفان به معنی شناخت و منظور از عرفان اسلامی، همان عرفان حقیقی است که آغاز حرکتش بیداری انسان و آگاهی از وجودش در طول مسیر سیر و سلوک در عالم هستی است. مسیر حرکت این عرفان **حيات معقول** و مقصود آن **قرار گرفتن در جاذبه کمال مطلق** است. سه مرحله عرفان اسلامی عبارت است از: شریعت، طریقت و حقیقت. بر اساس مهمترین تقسیم‌بندی که برای عرفان اسلامی در پیش‌تر کتب عرفانی شده می‌توان آن را به عرفان عملی و عرفان نظری تقسیم کرد عرفان اسلامی دارای ویژگی‌های عمدۀ ای از این دست است: اصل حرکت عمل است؛ معتقد به این که جهان خارج دارای ظاهر و باطنی است و حقیقت مخصوص و وحدت کامل در بطون این حقیقت است؛ و عشق که از مهم‌ترین این ویژگی‌ها به شمار می‌رود. در این کتاب، مرکب حرکت انسان در سیر و سلوک

مقوله ولایت و واسطه بودن اولیاء الهی و پیامبران بین خدا و خلق اشاره کرده و آن‌ها را یادآوران سرشت پاک انسانی که ریشه در فطرت انسان‌ها دارد دانسته است. سپس به انقطاع انسان از غیرخدا به عنوان ثمره اخلاق و عرفان اشاره نموده و مقام تسلیم و اخلاص را از بالاترین مقام‌های اولیاء الهی معرفی می‌کند. وی اولیاء الهی را فضل خدا در زمین دانسته و پذیرش ولایت آنان را از مراتب بالای معرفت عنوان نماید بیان ثمره عبادات از جمله نماز و ارتباط آن با زهد، استقبال کردن از سختی‌های دنیا برای رسیدن به مقام محمود، رعایت عدالت و میانروی در امور، مقام صبر و صابران، ادراک عالم دنیا و آخرت و بیان رابطه بین تکالیف الهی و مقامات انسانی و روحانی از دیگر مندرجات این کتاب است.

کوربن، هانری(۱۹۰۳-۱۹۷۹)

■ ۸۲۱- **ابن سینا و تمثیل عرفانی**، ترجمه انشاء الله رحمتی(۱۳۴۵-)، تهران: جامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۹۶ ص، فارسی، رقعی (گالینگور)، بهای: ۱۱۵۰۰ ریال، کتابنامه: ۵۷۹-۵۹۲ همچنین به صورت زیرنویس، فهارس: اعلام، شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۵۷۵-۲۰-۶ کد پارسا: B۵۸۳۷۳

عنوان متن ترجمه شده:

Avicenne et le recit visionnaire-Avicenna and the visionary recital

■ عرفان تمثیلی؛ اندیشه‌های عرفانی ابن سینا(فلسفه و منطق)

■ ۸۲۲- **کیوان قزوینی، عباسعلی(۱۲۴۰-۱۳۱۷)**
صوفیان، به کوشش محمود عیاسی(۱۳۹۲-)، تهران: راه نیکان، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۷۵ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بهای: ۵۰۰۰ ریال. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۹۹۸-۰-۵ کد پارسا: B۵۹۱۵۶

■ عقاید صوفیه؛ رفتارشناسی عرفان

○ این اثر به معرفی و شرح آراء عقاید، اعمال و آداب صوفیان اختصاص یافته است. او در صفحات آغازین کتاب درباره تصوف حقیقی، ریشه تصوف، مفاهیم لغوی تصوف و متضویه بحث کرده و معتقد است محتوا و مضمون تصوف حقیقی چیزی جز عبادت و

مظاہری، عبدالرضا

۸۲۵-**اندیشه‌این عربی**، تهران: نشر علم، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۱۰۰ نسخه، ۳۳۹ ص، فارسی، رقعی (شمیز)، بهای ۵۵۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۳۳۸-۳۳۹ همچنین به صورت زیرنویس.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۰۵-۸۹۳-۶ کد پارسا: B۵۹۱۳۸

﴿ اندیشه‌های ابن عربی

۹ این اثر به تصریح آرا و دیدگاه‌های عرفانی ابن عربی پرداخته است. نگارنده معتقد است جهان‌بینی ابن عربی از اسماء و صفات الهی ریشه و مایه گرفته و دریافت‌ها و برداشت‌های او در موضوعات مختلف عرفانی متکی بر همین جهان‌بینی است. او در فصل نخست به معرفی شرح حال، زندگی نامه، آثار و تالیفات او پرداخته و از شیخ اکبر با عنوان مهم‌ترین القب او یاد می‌نماید. بنابر دیدگاه نویسنده ابن عربی پرسیار پرکار و پرتألیف بوده که دو کتاب فصوص‌الحكم و فتوحات مکیه از برجسته‌ترین و شاخص‌ترین آثار او به شمار می‌روند. او سپس درباره انسان کامل از دیدگاه ابن عربی، به تفصیل سخن گفته و بر این نکته تصویری می‌کند که از دیدگاه ابن عربی انسان به تنهایی با مجموعه عالم و انوار و تابش جمیع موجودات برابر است و مظہر جامع انسان کامل نبی مکرم اسلام(ص) است. تفسیر در عالم از دیدگاه ابن عربی، خلق و افریش از دیدگاه ابن عربی، از دیگر مباحثی است که مؤلف بدانها پرداخته و قدرت و استعداد انسان را در تفسیر و تصرف عالم از فیوضات، عنایات و تجلیات خداوند قلمداد می‌کند. او در ادامه در باب خواب و رؤیا از دیدگاه ابن عربی از جمله رؤیای یوسف، رحمت و شمولیت آن، ولایت و انواع و اقسام و مراتب آن بحث کرده است. وی در پایان آرا و نظریات ابن عربی را در خصوص تأویل و تفسیر و ذو بطون بودن آیات قرآنی و آیات آفاتی مورد کندوکاو قرار داده و در یک بحث تکیلی به مساله پلورالیسم و رویکردهای کثرت‌گرایی با توجه به اندیشه‌های عرفانی ابن عربی در مورد هدایت عام و فرآگیر اشاراتی مبسوط می‌نماید.

مظاہری، عبدالرضا(به کوشش)

۸۲۶-**عرفان، تصحیح، ترجمه و تشرح اصطلاحات رساله قشیریه**، تهران: عقیل، چاپ دوم، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۲۳۲ ص، فارسی، وزیری (شمیز)، بهای ۳۰۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۲۳۹-۲۳۲ و به صورت زیرنویس.

عرفان اسلامی بررسی و ضمن آن موضوعاتی نظری علم اخلاق، عرفان اسلامی و انواع آن و جایگاه انسان در آن، مبانی نظری و عملی سیر و سلوک عرفان اسلامی، عشق تحقیقی و آثار آن، و عشق و محبت و انواع آن تبیین گردیده است.

مطهوری، مرتضی(۱۳۵۸-۱۲۹۸)

۸۲۴-**مجموعه آثار (جلد دوم از بخش اخلاق و عرفان حافظ و...)**، جلد بیست و سوم، تهران: صدرا، چاپ چهارم، ۱۳۸۷ / ۱۵۰۰ نسخه، ۸۳۲ ص، فارسی، وزیری (گالینگور)، بهای ۶۰۰۰۰ ریال، فهارس: آیات، احادیث، اشعار.
شابک ج ۳: ۹۶۴-۷۲۹۹-۴۶-۵ کد پارسا: S۹۳۸۷۶
مقالات این مجموعه: عرفان، ۹۱-۲۵؛ انسان کامل، ۹۵-۹۲؛ عرفان حافظ، ۳۳۰-۳۲۳؛ آزادی معنوی، ۴۳۳-۴۳۰؛ گفتارهایی از کتاب‌های ده گفتار و بیست گفتار، ۶۸۵-۷۹۳.

﴿ عرفان اسلامی؛ عرفان حافظ(ادبیات)؛ انسان کامل

۹ مجموعه‌ای از دست‌نوشته‌های، یادداشت‌ها، جزوه‌های درسی، کتاب‌ها و سخنرانی‌های مرتضی مطهوری در مورد اخلاق و عرفان اسلامی است. در این کتاب که جلد بیست و سوم از این مجموعه است، برخی از آثار شهید مطهوری در مورد عرفان، انسان کامل، عرفان حافظ، آزادی معنوی، تقوی، احترام به حقوق، تحقیر دنیا، شداید و گرفتاری‌های دنیا، فاید و آثار ایمان، عقل و دل و دعا گردآوری شده است. در قسمت‌های دیگری از کتاب تاریخچه‌ای از عرفان و عرفای اسلامی از قرن دوم تا قرن نهم هجری ارائه شده و برخی از اصطلاحات عرفانی و منازل و مقامات عرفانی از منظر استاد مطهوری تبیین گردیده است. انکاوس دیدگاه‌های شهید مطهوری در مورد لزوم هماهنگی در رشد ارزش‌های انسانی، درد انسان از دیدگاه‌های مکاتب مختلف فکری از جمله مکتب عرفان تصوف، طرفداران مکتب قدرت، مکتب سوسیالیسم و اگریستانسیالیسم و نقد این دیدگاه‌ها، تبیین دیدگاه‌های جهان‌بینی و ایدئولوژی حافظ شیراز مطابق ظاهر اشعار او و بررسی ماهیت و شرایط توبه با توجه به آثار وی از دیگر مندرجات این مجلد از مجموعه آثار استاد مطهوری است.

رسیدن و محقق شدن مرتبه طهارت همان مرحله از عرفان عملی است. نهایت درجه عرفان عملی، طهارت و انقطاع الى الحق سبحانه على الغير می باشد و انقطاع الى الله هم مرتبی دارد که همان مراتب فنا است. نهایت درجه فنا، فنا ذاتی و بقاء الحق بعد از فنا، خواهد بود که این درجه نهایی نیز خود مراتب بی نهایت دارد. در انتها مقامات اربعین (توبه، ورع، زهد، فقر، صبر و...) در کلام ابوالسعید ابوالخیر به طور مفصل بیان شده، سپس اشاره‌ای به مبحث انسان کامل شده است.

نخودکی اصفهانی، حسنعلی (۱۳۶۱-۱۳۷۹ق)

⇒ مجالس حاج شیخ. (شماره ۱۰۸)

حکایات عرفانی

⇒ ۸۲۹- نسیمه‌های مهریانی ترجمه و تشریح
النفحات الرحمانية في الواردات القلبية،
امین، نصرت بیگ(۱۲۶۲-۱۲۶۵)، ترجمه مهدی افخار،
قم: آیت اشرف، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۴۴۳ ص،
فارسی، وزیری (سلفون)، بها: ۵۳۰۰ ریال، فهراس: آیات،
احادیث، اعلام، فرق، کتب.
کد پارسا: B۵۹۴۱
عنوان متن ترجمه شده:
النفحات الرحمانية في الواردات القلبية

⇒ سیر و سلوک؛ زندگی نامه بانو امین(قرآن و علوم قرآنی)
اثر حاضر خوانندگان را با شرح حال، تحصیلات و
اوصاف و احوال عرفانی بانو امین اصفهانی آشنا می سازد.
متترجم و شارح کتاب نخست درباره دوران کودکی، تحصیل،
استادان و اجازات سیده نصرت امین سخن گفته که همه
نشان‌دهنده مراتب عالی علمی و فقهی اوست. او سپس به
معرفی آثار او پرداخته که نفحات الرحمانی حاوی مباحث
عرفانی است و از مهم‌ترین تألیفات او به شمار می‌رود. او در
ادامه اوصاف و احوال عرفانی و مراتب سیر و سلوک را از
نگاه ایشان جزء‌به‌جزء تشریح کرده و بر این نکته تأکید
می‌کند که معرفت ضمیری و وجودی تنها اختصاص به انبیاء
نداشته و همه انسان‌ها می‌توانند از این استعداد و ویژگی که
حضرت حق به آدمیان عنایت فرموده برخورد گردند. چگونگی
ارتباط خداوند با مخلوقات و کشف و شناخت این رابطه الهی
و عرفانی، مراتب ایمان و راه‌های اثبات پروردگار، تبیین مراتب

شابک: ۹۶۴-۷۶۸۹-۱۰-۱

کد پارسا: B۵۹۲۳۲

﴿الرسالة القشيرية﴾

مظاہری سیف، حمید رضا

⇒ ۸۲۷- جریان شناسی انتقادی عرفان‌های

نوظفه‌ور، ویراسته حیدر کریمی، قم: پژوهشگاه علوم و
فرهنگی اسلامی، چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۲۰۰۰ نسخه، ۳۹۹ ص،
فارسی، رقعی (شمیز)، بها: ۴۰۰۰ ریال، کتابنامه: ۳۸۷
همچنین به صورت زیرنویس.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۳۶-۸۱-۵

کد پارسا: B۵۸۳۹۴

﴿مکاتب عرفانی﴾

موسوی تبریزی، سید محسن

⇒ ۸۲۸- مقدمه‌ای بر عرفان عملی و طهارت

نفس و شناخت انسان کامل، قم: نور علی نور،
چاپ اول، ۱۳۸۷ / ۱۰۰۰ نسخه، ۳۴۳ ص، فارسی، وزیری (شمیز)
بها: ۵۰۰۰ ریال، فهراس: آیات، احادیث، اعلام، اماکن، فرق، کتب.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰-۴-۸۰-۱۶-۹۷۸

کد پارسا: B۵۸۸۵۴

﴿سیر و سلوک؛ انسان کامل﴾

⇒ عرفان و عارف از دیدگاه‌های مختلف مورد بررسی قرار گرفته
و بهترین و کاملترین تعریف برای هر دو در آیات قرآن و سخنان
اهل بیت(ع) در نظر گرفته شده است. سپس به اخلاق و عرفان و
رابطه آن با انسان اشاره شده و عرفان به دو قسم نظری و
عملی تقسیم شده است. در ادامه از قول استاد مطهری، از
عرفان عملی تحت عنوان علم سیر و سلوک یاد شده است.
اهداف اخلاق به سه محور دنیوی، اخروی و اله‌ی تقسیم
شده و آن را مقدمه عرفان عملی می‌داند. محقق با بررسی
اسلام و عرفان بیان می‌دارد، اسلام عالی ترین نکات عرفانی
را همان‌طور که عرفای بزرگ در نظر دارند به طور کامل و
دقیق تبیین کرده است. سپس به ولایت و فنا، لقاء، اقسام فنا،
استاد و مرشد، تقوی پرداخته و بیان می‌دارد که سیر و سلوک
الی الله و طی مراحل و منازل عرفان عملی، منطبق برخی
مراتب طهارت است و اهداف هر کدام از مراحل عرفان علمی

﴿ اسماء و صفات الہی ﴾

﴿ بیان برخی از نکته‌های عرفانی در سیر و سلوک است. در این نوشتار با استفاده از آیات، روایات و اشعار عرفانی شعرای نامداری مانند: مولوی، حافظ و سعدی برخی از معارف عرفانی مطرح و تذکرائی در مورد سیر و سلوک عرفانی داده است. برخی از این نکات شامل عبودیت خالصانه، نقد دیدگاه‌های صوفیه، معنای واقعی فقر و درویشی، مقامات سالک حقیقت، لزوم همراهی یک مرشد آگاه در طریقت، لزوم اقتدا به معارف ناب امیرالمؤمنین(ع) مقام فنای مطلق در عرفان، معنای توحید خالص و آثار حب دنیا می‌باشد. هدف نگارنده آن است تا کسانی را که ادعای عرفان و تصویف می‌کنند به کشف و کرامات ظاهری و باطنی دلخوش نکنند و از شهود عرفانی و کرامات برحدزرا بشنند و تنها رضایت خداوند را در امور خویش منظر قرار دهند.

یقین، رؤیت معنای کلام خداوند، تفاوت انسان کامل با دیگران، ادراک معنای حقیقی و مشاهدات روحانی و برخی عناوین دیگر که همه آن‌ها مضماین عرفانی دارد، سایر مطالب کتاب را تشکیل داده است. او در پایان مسأله‌ها و سیر تحولات جسمی و روحی انسان را از مرحله تکوین از همان زاویه کشف و شهود برای مخاطبان تشریح می‌کند.

وفائی شوشتري، فتح الله بن حسين (۱۳۰-۴)

-۸۳۰-سراج المحتاج، به کوشش محمدحسین هدایت اهوازی(۱۳۳۲-)، اهواز: معتبر، جای اول، ۱۳۸۷ / ۰۰۰۰۳۵۵۵، مص، فارسی، رقی (شمیز)، بهای: ۸۵۰۰. شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۳۵-۹۷-۰ کد پارسا: B58933

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی